

Piercing och tatuering

– hälsorisker samt gällande lagar och regler

Piercing och tatuering

– hälsorisker samt gällande lagar och regler

ISBN 978-91-85483-87-7

Artikelnr 2007-1-13

Grafisk form: ORD&FORM AB, Uppsala

Foto: Brand X pictures, 2003

Tryck: Edita Västra Aros

Reviderad upplaga, december 2007.

Innehåll

Inledning	5
Hälsorisker vid piercing och tatuering	7
Infektioner	7
Rutiner för hudinfektion	7
Rutiner vid ingreppet	8
Rengöring, desinficering och sterilisering av instrument	8
Allergier	9
Nickelallergi	9
Allergi mot tatueringsfärgen	9
Skador på tänder och i munhålan	9
Ärrbildning	10
Riskerna för smittspridning	10
Att tänka på... ..	11
Gällande lagar och regler för piercing och tatuering	12
Miljöbalken	12
Du måste följa hänsynsreglerna	13
Du har ansvar för egenkontrollen	13
Du ska anmäla dina lokaler i förväg	13
Särskilda bestämmelser	14
Smittskyddslagen	15
Brottsbalken	15
Föräldrabalken	15

Regler om tillsyn	15
Vad innebär miljöbalken i praktiken?	17
Att tänka på när du startar din verksamhet	17
Du måste göra en anmälan	17
Att lokalen är ändamålsenlig	18
Att tänka på när det gäller egenkontroll	18
Du ska fördela det organisatoriska ansvaret	18
Du ska upprätta rutiner för fortlöpande kontroll	19
Du ska göra regelbundna riskbedömningar	19
Du ska göra en förteckning över kemiska produkter	19
Laghänvisning	20

Inledning

Det blir allt vanligare att människor piercar och tatuerar sig, men båda dessa ingrepp innebär hälsorisker. I denna skrift beskrivs hälsorisker och hur de kan förebyggas. Skriften vänder sig till dig som är verksamhetsutövare inom området och därmed arbetar med piercing och tatuering.

Skriften redogör även för vilka krav som ställs i gällande lagstiftning när det gäller piercing, tatuering och andra former av yrkesmässig hygienisk behandling.

Informationen har tagits fram efter samråd med Socialstyrelsens vetenskapliga råd, Kemikalieinspektionen, Karolinska Institutet, Karolinska sjukhuset samt kommunala miljöinspektörer. Kontakter har även tagits med yrkesmässiga utövare av piercing och tatuering.

För mer information – se Socialstyrelsens allmänna råd om yrkesmässig hygienisk verksamhet (SOSFS 2006:4) och Socialstyrelsens handbok om sådan verksamhet (art.nr 2006-101-3).

Några begrepp som är bra att känna till

- Hygienisk behandling – piercing, tatuering, skönhetsbehandling och massage.
- Yrkesmässig utövare – den som är näringsidkare, kallar sig företagare, bedriver kommersiell verksamhet, utför tjänster åt någon och/eller tar betalt.
- Piercing – håltagning (penetrering) av såväl över- som underhud, för att tillföra ett smycke eller liknande.

- Tatuering – applicering med nål av färg i hudens djupare lager. Som tatuering räknas också t.ex. permanent läpplinje.
- Desinfektion – flertalet mikroorganismer dör, t.ex. genom att man diskar instrument i en diskdesinfektor.
- Huddesinfektion – desinficering av huden, t.ex. med ett alkohol-baserat desinfektionsmedel. Syftet är att undvika att bakterier på hudens yta förs ner i de djupare hudlagren, där de kan leda till infektion.
- Sterilisering – alla former av mikroorganismer dör, t.ex. när instrument steriliseras i en vakuumautoklav.
- Tillsynsmyndighet – i detta fall den kommunala nämnd som utövar den operativa tillsynen över miljö- och hälsoskyddet i kommunen, utifrån miljöbalkens och smittskyddslagens bestämmelser.
- Miljöbalken – den lag som bl.a. reglerar piercing- och tatuerings-verksamhet.
- Smittskyddslagen – den lag som innehåller övergripande reglering kring smittsamma sjukdomar.
- Smittskyddförordningen – den förordning som reglerar vilka sjukdomar som är anmälningspliktiga.
- Föräldrabalken – den lag som ”reglerar föräldrarnas ansvar för fostran av sina barn”.
- Brottsbalken – den lag som reglerar brott och straff för den som utsätter annan för smittrisker, antingen avsiktligt eller genom vårdslöshet eller försummelse.
- Miljönämnd – den kommunala nämnd som har ansvar för tillsynen över miljö- och hälsoskyddet i kommunen. Andra namn kan förekomma i olika kommuner, t.ex. miljö- och byggnämnd eller miljö- och hälsoskyddsnämnd.
- Olägenhet för människors hälsa – ett centralt begrepp i miljöbalken. Med detta menas störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig

Hälsorisker vid piercing och tatuering

Att pierca eller tatuera sig innebär alltid en hälsorisk, eftersom kroppens eget skydd i form av hud eller slemhinnor punkteras.

Några oönskade effekter av tatuering och piercing kan vara olika slags infektioner, allergier, skador i munhålan eller ärrbildningar. För att minimera hälsoriskerna vid piercing och tatuering är det viktigt att ha goda rutiner när det gäller hygien.

Tatuering och piercing bör inte ske vid vissa sjukdomstillstånd eller vid medicinerings. Kontakta läkare eller tandläkare, om du är osäker kring detta.

Infektioner

En infektion kan uppkomma om bakterier från hudens yta förs ner i de djupare hudlagren. Infektioner kan dock förebyggas genom god handhygien och desinfekterade och/eller sterila instrument.

Rutiner för huddesinfektion

Desinficera *alltid* den hud som ska penetreras. Det gör du enklast med en tvättkompress med desinfektionsmedel. Använd ett alkoholbaserat medel, t.ex. klorhexidinsprit 5 mg/ml.

Vissa personer kan reagera med hudrodnad på dessa medel, och då kan du i stället använda 70-procentig etanol. Etanol saknar dock klorhexidinspritsens långtidseffekt.

Rutiner vid ingreppet

Bakterier och virus finns hela tiden i vår närhet. För att undvika spridning av sjukdomsframkallande organismer kan du göra på följande sätt:

1. Sprita händerna och låt dem lufttorka.
2. Ta på handskar.
3. Tvätta piercing-/tatueringsområdet med desinfektionsmedel och lufttorka.
4. Pierca/tatuera.
5. Torka bort eventuellt blod runt det behandlade området.
6. Ta av handskarna.
7. Sprita händerna.

Använd alltid *engångsskyddshandskar* vid kontakt med kundens kroppsvätskor, t.ex. blod eller saliv. Risken för blodsmitta minimeras genom att du försöker arbeta så blodfritt som möjligt. Ett sätt att minska blödningen vid piercing är att använda tunna nålar. Vid tatuering kan du minska blödningen genom att inte tatuera under för långa tidsperioder.

Var även noga med hygien vid användandet av färglösningar. Återanvänd aldrig färg som hållts upp från större förpackning.

Förvara smycken som används vid håltagning i steril förpackning.

Rengöring, desinficering och sterilisering av instrument

Använd alltid rengjorda, desinficerade och steriliserade instrument vid piercing och tatuering. Du kan gå till väga på följande sätt:

1. Avlägsna allt synligt smuts på instrumentet genom mekanisk rengöring.
2. Spola igenom kanylerade (rörformiga) instrument med kallt vatten.
3. Lägg instrumenten i en diskdesinfektor för värmedesinfektion.

Det bästa är att skicka smycken och instrument till en sterilcentral för sterilisering. Om det inte är möjligt kan du sterilisera smycken och instrument i egen autoklav.

Egen autoklav rekommenderas inte, eftersom en sådan kräver omfattande kunskap om steriliseringsprocessen och hantering av sterilt material. Men om du använder egen autoklav måste du kontrollera den regelbundet genom att skicka sporprov för analys. Sporprovet fungerar som en sorts funktionskontroll av autoklaven.

Diskdesinfektorn behöver kontrolleras en gång om året. Det görs enklast genom att du tecknar ett serviceavtal med det företag som tillhandahållit diskdesinfektorn.

Allergier

De två vanligaste typerna av allergiska reaktioner vid piercing och tatuering är nickelallergi och allergi mot tatueringsfärgen.

Nickelallergi

Nickelallergi orsakas av intensiv hudkontakt med föremål som avger nickel, t.ex. smycken, klockor, knappar och glasögon. Piercing och smycken har ofta förknippats med nickelallergi. Den kan leda till eksem med rodnad, svullnad, blåsor, sprickor och klåda. Nickelallergi ökar risken för handeksem, som kan påverka arbetsförmågan och livskvaliteten. Allergin är livslång.

Dessutom. Det finns bara ett sätt att förebygga nickelallergi – genom att undvika hudkontakt med föremål som avger nickel.

Allergi mot tatueringsfärgen

Vid tatuering kan allergier i form av eksem uppkomma som en reaktion på tatueringsfärgen. I vissa tatueringsfärger finns dessutom kvicksilversalter, kromsalter, kadmiumsalter och koboltsalter, som kan orsaka biverkningar.

Risken att få eksem på grund av tatueringsfärg är liten.

Skador på tänder och i munhålan

Vid piercing i munhålan eller läpparna riskerar man skador på både tänder och vävnader i munnen. Det kan handla dels om tandlossning, dels om att tandköttet förstörs eftersom det utsätts för slitage mot det hårda piercingsmycket.

Piercing i munhålan kan även leda till kraftiga blödningar och nervskador, vilket i sin tur kan påverka talet och ättförmågan. Även tandfrakturer kan förekomma. Skador i munhålan kan bli bestående.

Ärrbildning

Ärrbildning kan uppstå vid både piercing och tatuering. En ärrbildning yttrar sig som knölar eller andra typer av förändringar av huden, och i många fall blir skadan bestående. Vissa delar av kroppen är mer benägna att bilda ärr än andra, t.ex. bröstbensområdet.

Ärrbildning kan förebyggas genom att piercingnålarna har samma storlek som läksmycket. Det är även viktigt att läksmycket inte är för kort, eftersom det då finns risk för att det växer in i huden, med ärrbildning som följd.

Vid tatuering är det viktigt att inte gå för djupt med nålen.

Riskerna för smittspridning

Det finns olika vägar för smittspridning:

- *Direkt kontaktsmitta* – när bakterier överförs genom hudkontakt mellan olika personer.
- *Indirekt kontaktsmitta* – när bakterier överförs genom dåligt rengjorda händer, instrument och kläder.
- *Blodsmitta* – när det krävs att smittämnet förs in i vävnad/ blodsystem.

Hepatit och hiv är exempel på infektioner som kan överföras via blod eller andra kroppsvätskor. Smittan kan överföras om man sticker sig på en blodig kanyl eller skär sig på ett använt instrument. Den kan också överföras om samma instrument eller kanyl används till olika kunder utan att det rengörs, desinfekteras och steriliseras.

Smittan kan överföras både av den som behandlas och den som behandlar.

Att tänka på...

Det är viktigt att lämna *information till kunden* om hälsoriskerna. Många utövare av yrkesmässig hygienisk behandling lämnar skriftlig information om eftervård till kunden, för att minimera risken för biverkningar. Detta ger kunden en möjlighet att ta åt sig av informationen i lugn och ro efter behandlingen.

Enligt smittskyddslagen ska kommunens miljönämnd kontakta landstingets smittskyddsläkare om det finns *risk för smittspridning*. Framför allt gäller detta vid anmälningspliktig smitta eller misstanke om anmälningspliktig infektion. Socialstyrelsen är ansvarig för tillsynen inom smittskyddsområdet.

Efter tatuering och piercing accepteras man inte som *blodgivare* förrän efter sex månader. Undantag från denna regel kan ges av blodcentralen om behandlingen eller åtgärden utförts under tillfredsställande hygieniska förhållanden.

Gällande lagar och regler för piercing och tatuering

Det finns ett antal lagar och regler som du behöver känna till när det gäller piercing och tatuering. Nedan följer en genomgång av de viktigaste.

Miljöbalken

Miljöbalken är den övergripande miljölagen i Sverige. Till den finns också ett antal förordningar kopplade.

I miljöbalken står bl.a. att verksamhetsutövaren ska ha *kunskap om riskerna* i sin verksamhet och *system att kontrollera* den. Den som erbjuder yrkesmässig hygienisk behandling är skyldig att anmäla sin verksamhet och se till att de krav som ställs är uppfyllda.

Piercing- och tatueringsverksamhet regleras av miljöbalken, och lagen riktar sig direkt till dig som verksamhetsutövare. Verksamhetens storlek är inte avgörande för om lagen gäller eller inte – den gäller alltså även enmansföretagare.

Den *direkta tillsynen* av verksamheterna utförs av den kommunala nämnd som har ansvar för tillsynen över hälsoskyddet i kommunen (miljönämnd eller motsvarande).

Socialstyrelsen är *central tillsynsvägledande myndighet*. Det innebär att vi ska vägleda och stödja miljönämnderna i tillsynsverksamheten. Det gör vi bl.a. genom allmänna råd och annan vägledande information.

Du måste följa hänsynsreglerna

I miljöbalken finns några övergripande regler (s.k. hänsynsregler) som gäller all verksamhet:

- Bevisbördan ligger alltid hos verksamhetsutövaren, vilket innebär att du är skyldig att visa att verksamheten uppfyller miljöbalkens krav.
- Du ska ha den kunskap som behövs för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.
- De åtgärder du vidtar för att hålla en god allmän hygien och för att minska risken för skada eller olägenhet för människors hälsa och miljön kallas försiktighetsåtgärder.
- Du måste tänka på att hushålla med råvaror och energi.
- Undvik kemiska produkter som kan medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med mindre farliga produkter.

Du har ansvar för egenkontrollen

Du har ansvar för egenkontrollen av din verksamhet, vilket innebär att du ska övervaka den på ett systematiskt sätt. Syftet med egenkontrollen är att minimera riskerna för olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Den som bedriver yrkesmässig hygienisk verksamhet som riktar sig till allmänheten berörs av reglerna i förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Du ska anmäla din verksamhet i förväg

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska den som bedriver yrkesmässig hygienisk verksamhet anmäla detta till kommunens miljönämnd innan den påbörjas.

Om du inte anmäler verksamheten kan miljönämnden ålägga dig en miljösanktionsavgift och lämna in en åtalsanmälan. Det framgår av förordningen om miljösanktionsavgifter när detta kan bli aktuellt.

Miljönämnden har också rätt att ta ut en avgift för att hantera din anmälan och för tillsyn av verksamheten. Kommunfullmäktige i respektive kommun beslutar om avgiftens storlek, och den kan därför variera mellan kommunerna. Kontrollera vad som gäller i din kommun.

Särskilda bestämmelser

Det finns ett antal särskilda bestämmelser i miljöbalken som kan vara aktuella vid piercing- och tatueringss verksamhet.

Kemikalier

Miljöbalkens regler om kemikalier innebär att den som är ansvarig för verksamheten ska använda produkter som är så oskadliga och säkra som möjligt. Du ska också ersätta farliga kemikalier och produkter med mindre riskabla om sådana finns.

Den som tillverkar eller importerar kemikalier till Sverige, till exempel tatueringsfärg, måste anmäla detta till Kemikalieinspektionens produktregister. Anmälan ska ske senast när verksamheten påbörjas. Anmälan gäller även kemikalier som importeras från länder utanför EU.

Medel som används på huden, till exempel desinfektionsmedel och liknande medel för rengöring av huden, omfattas av läkemedelslagstiftningen.

Enligt förordningen om egenkontroll ska det finnas en förteckning över kemiska produkter i verksamheten som kan innebära risker utifrån hälso- och miljösynpunkt.

Nickel

Det finns också regler angående nickel i produkter, t.ex. smycken. Enligt dessa får inte nickel och dess föreningar ingå i smycken som används underläkning av såret efter piercing, om inte den mängd nickel som avges från dessa smycken är mindre än 0,2 mikrogram per cm² och vecka.

Enligt reglerna får föremål som är avsedda att komma i direkt och långvarig kontakt med huden, t.ex. piercingsmycken och andra smycken, inte avge mer än 0,5 mikrogram per cm² och vecka. Om sådana smycken har en beläggning måste den säkerställa att den mängd nickel som avges från de delar som kommer i direkt och långvarig kontakt med huden inte överstiger 0,5 mikrogram per cm² och vecka under minst 2 år vid normal användning av varan.

Avfall

Avfall från yrkesmässig hygienisk verksamhet kan till stor del jämföras med hushållsavfall, där vissa typer av avfall, exempelvis kemikalier, ska hanteras på särskilt sätt. Vänd dig till din kommun för mer information om vad som gäller.

Du är skyldig att se till att avfall som kan vara skadligt för människors hälsa eller för miljön hanteras så att eventuella risker minskas.

Viktiga kapitel i miljöbalken

- Allmänna hänsynsregler, kapitel 2, § 1–9
- Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, kapitel 9
- Kemiska produkter och biotekniska organismer, kapitel 1
- Avfall och producentansvar, kapitel 1
- Tillsyn m.m., kapitel 2
- Avgifter, kapitel 2
- Tillträde m.m., kapitel 28

Viktiga förordningar som är kopplade till miljöbalken

- Förordning 1998:899 om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
- Förordning 1998:901 om verksamhetsutövarens egenkontroll
- Förordning 1998:950 om miljösanktionsavgifter

Smittskyddslagen

Smittskyddslagens bestämmelser omfattar alla smittsamma sjukdomar. Till lagen finns förordningar kopplade, som bl.a. reglerar vilka sjukdomar som är anmälningspliktiga.

Brottsbalken

Den som utsätter någon annan för smittrisker avsiktligt, genom vårdslöshet eller försummelse kan dömas till straff enligt brottsbalken. Några brott som kan bli aktuella i samband med smittspridning är misshandel, vållande av kroppsskada eller sjukdom, samt framkallande av fara för annan.

Föräldrabalken

Av 9 kap föräldrabalken framgår bland annat att den som är under arton år (underårig) är omyndig och får i princip inte själv råda över sin egendom

eller åta sig förbindelser av ekonomisk natur. Sådana åtgärder ankommer i stället på förmyndaren, vanligen föräldrarna, eller kräver i varje fall förmyndares samtycke.

Socialstyrelsen har i en skrivelse till Statens medicinsk-etiska råd (SMER) uttalat sig när det gäller skönhetsoperationer av minderåriga. Enligt Socialstyrelsens tolkning faller även ingrepp som piercing/håltagning och tatuering inom vårdnadshavarens bestämmanderätt. Om vårdnadshavaren inte givit sitt samtycke får man inte göra ett sådant ingrepp så länge barnet är ommyndigt. Att barnet bedöms vara kompetent att förstå innebörden och konsekvenserna av ingreppet tar inte över vårdnadshavarens yttersta ansvar och skyldighet att bestämma om barnets personliga angelägenheter, ibland även mot barnets vilja i de fall barnets bästa kräver det.

Regler om tillsyn

Miljönämnden ansvarar, med stöd av miljöbalken, för tillsyn av yrkesmässig hygienisk verksamhet bedrivs. Meningen med denna tillsyn är att kontrollera att verksamhetsutövaren har en sådan egenkontroll att det inte uppkommer några miljö- och hälsorisker.

Tillsynen kan bestå av att man kontrollerar dokumentation, de undersökningar du utför, dina arbetsrutiner och verksamheten i övrigt. Inspektörerna på tillsynsmyndigheten har rätt till tillträde till dina lokaler.

Miljönämnderna ansvarar även, enligt smittskyddslagen, för att åtgärder vidtas mot sådant som sprider eller misstänks sprida smittsamma sjukdomar.

Om det finns brister i lokalen eller verksamheten kan miljönämnden utfärda krav eller vite, dvs. hot om en avgift om kraven inte följs. Kraven kan t.ex. innebära att du måste åtgärda brister omgående eller inom viss tid, att vissa undersökningar måste göras eller att miljönämnden får ta del av aktuell dokumentation.

Enligt smittskyddslagen kan miljönämnden utfärda förbud och vite för att hindra spridning av en samhällsfarlig sjukdom. Man har även befogenheter att förstöra vissa material och att få tillträde till lokalerna med polis-handräckning, för att fullgöra sina skyldigheter – t.ex. för att ta prover.

Kemikalieinspektionen har tillsynsansvar för importörer och tillverkare av kemiska produkter.

Vad innebär miljöbalken i praktiken?

Att tänka på när du startar din verksamhet

Du måste göra en anmälan

Enligt förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd är det förbjudet att utan anmälan driva eller arrangera en yrkesmässig hygienisk verksamhet som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpell, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Anmälan ska göras till miljönämnden i den kommun där verksamheten ska drivas. Du måste göra anmäla senast sex veckor innan du tänker starta verksamheten. Även om du tar över en lokal efter någon annan måste du som regel göra en anmälan.

I anmälan ska bl.a. följande framgå

- uppgifter om innehavaren
- ritningar vad gäller lokalens utseende
- tekniska beskrivningar av lokalen och verksamheten.

Övrig information om hur en anmälan ska utformas kan du få från miljönämnden i din kommun.

Kommentar: Anmälningsplikten gäller inte sådana verksamheter där man vid håltagning (t.ex. av öron) enbart använder ett sterilt smycke som sitter i en engångskassett och där smycket inte behöver vidröras, eftersom det då inte

finns risk för blodsmitta. Däremot ingår dessa verksamheten bland de yrkesmässigt hygieniska och omfattas av generella krav på egenkontroll m.m.

Att lokalen är ändamålsenlig

När du väljer lokal bör du tänka på att lokalen ska vara tillräckligt stor för att kunna separera rena ytor från smutsiga. Det måste t.ex. finnas en yta för hantering av desinfekterade och/eller sterila instrument och en yta för använda instrument, för att minska risken för smittspridning.

Det är viktigt att det finns avgränsade utrymmen för väntrum och behandlingsrum samt för rengöring och sterilisering av utrustning, med skåp för rent respektive sterilt material. För att kunna sköta handhygien behöver du ha tvättställ i behandlingsrummet. Det bör även finnas speciella utrymmen för städredskap.

Det är också viktigt att tänka på vilka material som används i lokalen så att den blir lättstädad – undvik t.ex. heltäckningsmatta på golvet. God ventilation och lämplig temperatur är andra viktiga faktorer som bidrar till en bra allmänhygien.

Att tänka på när det gäller egenkontroll

Förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll utvecklar de krav på egenkontroll som ställs i miljöbalken. Hur kontrollen utformas och dokumenteras beror naturligtvis på verksamhetens omfattning och vilken påverkan den kan ha på människors hälsa och miljön.

Du ska fördela det organisatoriska ansvaret

Det måste finnas en fastställd fördelning av det organisatoriska ansvaret i en anmälningsskyldig verksamhet. Det kan t.ex. innebära att du som verksamhetsansvarig fördelar ansvaret på personalen och dokumenterar vem som ansvarar för vad.

Syftet med ansvarsfördelningen är att ringa in de frågor och åtgärder som har eller kan ha betydelse för skyddet av miljön eller människors hälsa. Exempelvis kan det framgå av fördelningen vem som ansvarar för kontrollen av utrustningen.

Du ska upprätta rutiner för fortlöpande kontroll

Det måste finnas rutiner för att dokumentera de åtgärder som vidtas för att säkerställa en god hälsolivå i verksamheten. Exempel på sådant som bör dokumenteras är funktionskontroll av diskdesinfektor och steriliseringsutrustning.

Du ska göra regelbundna riskbedömningar

Du måste fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma risker med verksamheten utifrån hälso- och miljösynpunkt. Ett sätt att göra detta är att följa upp om kunder drabbas av infektioner, ett annat sätt är att kontrollera de produkter som används och bedöma de risker som finns.

Hur ofta du behöver göra en sådan riskbedömning beror på vilken påverkan din verksamhet har på människors hälsa och miljön.

Du ska göra en förteckning över kemiska produkter

Det måste finnas en förteckning över kemiska produkter i verksamheten, som kan innebära en risk från hälso- eller miljösynpunkt. Exempel på sådana kemikalier är tatueringfärg och rengöringsmedel. I förteckning ska följande framgå:

- produktens namn (handelsnamnet)
- till vad och i vilket sammanhang kemikalien används
- hur mycket som används
- information om hur skadlig produkten är för människa och miljö
- klassificering av produkten när det gäller hälso- och miljöfarlighet.

Viktiga paragrafer i förordningen om verksamhets- utövarens egenkontroll

- Förordningen gäller den som yrkesmässigt bedriver en anmälningsskyldig verksamhet (§ 1).
- Det ska finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret (§ 4).
- Det ska finnas fortlöpande kontroll av all utrustning för att förebygga olägenhet för människors hälsa och miljön (§ 5).

- Verksamhetsutövaren ska fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från hälso- och miljösynpunkt (§ 6).
- Det ska finnas en förteckning över kemiska produkter i verksamheten som kan innebära risker från hälso- eller miljösynpunkt (§ 7).

Laghänvisning

Miljöbalken (1998:808)

- Allmänna hänsynsregler, kapitel 2, §§ 1–9
- Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, kapitel 9
- Kemiska produkter och biotekniska organismer, kapitel 14
- Avfall och producentansvar, kapitel 15
- Tillsyn m.m., kapitel 26
- Avgifter, kapitel 27
- Tillträde m.m., kapitel 28

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd 33–38 §§, 46 §

Förordning (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll

Förordning (1998:950) om miljöstraffavgifter, samt bilagan 1.1, 4 st

Smittskyddslagen (2004:168)

Smittskyddförordningen (2004:255)

Brottsbalken (1962:700) 3 kap 5–6 §§, 8 §, 9 §§

Föräldrabalken (1949:381) 9 kap

Kemikalieinspektionens författningssamling (1998:8)

10 kap 9–11 §§ (KIFS 2005:3)

Vilka krav ställer lagstiftningen på den som håller på med piercing och tatuering?

Eftersom dessa verksamheter ökar och innebär hälsorisker är det viktigt att veta vad som gäller. Skriften beskriver hälsorisker och hur de kan förebyggas samt vad lagen säger.

Denna information har tagits fram efter samråd med Socialstyrelsens vetenskapliga råd, Kemikalieinspektionen, Karolinska sjukhuset, Karolinska institutet, samt kommunala miljöinspektörer. Kontakter har även tagits med yrkesmässiga utövare av piercing och tatuering.

Broschyren (artikelnr. 2006-1-14) kan beställas från
Socialstyrelsens kundtjänst, 120 88 Stockholm
Fax 08-779 96 67, e-post socialstyrelsen@strd.se
Webbutik: www.socialstyrelsen.se/publicerat

Broschyren kan också laddas ner från
Socialstyrelsens webbplats www.socialstyrelsen.se